

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 48.

Cena: Kč 1.—.

Vydána dne 21. července 1937.

Obsah: 191. Vyhláška o jednacím řádu pro nejvyšší správní soud.

191.

Vládní vyhláška
ze dne 16. července 1937
o jednacím řádu pro nejvyšší správní soud.

Vláda republiky československé schválila a vyhláší podle § 46, odst. 2 zákona o nejvyšším správním soudě ve znění přílohy k zákonu ze dne 16. června 1937, č. 164 Sb. z. a n., jednacím řád, který si vydává nejvyšší správní soud.

Dr. Hodža v. r.

Jednacím řád pro nejvyšší správní soud.

§ 1.

Řízení nejvyššího správního soudu.

(1) Řídit práci nejvyššího správního soudu a vykonávat dozor na ně přísluší prvnímu prezidentovi.

(2) První prezident určuje zejména pořad, ve kterém se stížnosti vyřizují. Při určování tohoto pořadu má zpravidla přihlížeti k časovému pořadí, v němž stížnosti došly. V přednostním pořadí je zejména vyříditi stížnosti do odeprání odkladacího účinku podle § 17 zákona o nejvyšším správním soudě (dále jen zákon).

(3) Kde se v zákoně nebo v tomto jednacím řádu mluví o prvním prezidentovi, sluší jim rozuměti, brání-li prvnímu prezidentu nějaká překážka, druhého presidenta, a brání-li i tomuto nějaká překážka, avšak s výjimkou ustanovení § 10, odst. 2 zákona, člena soudu podle služebního pořadí nejstaršího.

§ 2.

Senáty.

(1) Senáty nejvyššího správního soudu se stavuje v mezích ustanovení zákona a tohoto jednacím řádu první president a dbá toho, aby byly pokud možno stálé.

(2) Předsedou senátu může býti kromě prvního presidenta, druhého presidenta nebo senátního presidenta také senátní rada, který není podle služebního pořadí mladší než některý z přísedících. Předsedům senátů buďtež pracovní obory podle možnosti určeny pro roční období předem.

(3) Přísedícím v senátu s právem hlasovacím může býti jen člen soudu (§ 10, odst. 1 zákona).

(4) Sedění senátu se účastní jako zapisovatel člen sekretariátu nejvyššího správního soudu nebo pomocný referent určený k tomu prvním prezidentem.

§ 3.

Složení senátů.

(1) Senáty jsou složeny zpravidla z předsedy a čtyř přísedících.

(2) Senáty složeny z předsedy a dvou přísedících jednají a rozhodují:

a) v případech uvedených v § 13, odst. 2 zákona,

b) v případech uvedených v § 22, odst. 1 zákona.

(3) Jde-li o případy, zmíněné v § 13, odst. 2, písm. b) až d) zákona, může první prezident sestaviti senát z předsedy a čtyř přísedících, a to buď z vlastního podnětu nebo k návrhu senátu, jemuž byla věc přikázána, nebo k návrhu předsedy tohoto senátu.

(4) Je-li senátu rozhodovati o platnosti nařízení, musí býti senát složen z předsedy a čtyř přísedících.

§ 4.

Plenární shromáždění.

(1) Plenární shromáždění nejvyššího správního soudu tvoří všichni členové soudu. Předsedá jim první prezident a — je-li nepřítomen — člen soudu podle služebního pořadí nejstarší.

(2) Plenárnímu shromáždění přísluší:

a) usnášeti se o změnách jednacího řádu (§ 46, odst. 2 zákona);

b) usnášeti se o tom, jak je používati zákona o nejvyšším správním soudě, jakož i tohoto jednacího řádu;

c) usnášeti se o návrhu podle § 13, odst. 2, písm. d) zákona;

d) voliti členy a náhradníky ústavního soudu z členů nejvyššího správního soudu podle § 1 zákona ze dne 9. března 1920, č. 162 Sb. z. a n., o ústavním soudě;

e) usnášeti se o návrzích na rozhodnutí ústavního soudu podle §§ 9 a 10 zák. č. 162/1920 Sb. z. a n.

(3) V případě zmíněném v odstavci 2, písm. b) se plenární shromáždění usnáší toliko o abstraktně formulovaných otázkách, které stanoví první prezident nebo plenární shromáždění samo.

(4) Plenární shromáždění svolává první prezident. Shromáždění platně jedná a se usnáší, je-li přítomna alespoň polovina všech členů soudu.

(5) Pro každé jednání a usnášení plenárního shromáždění určí první prezident referenta a koreferenta, kteří podávají své návrhy písemně před jednáním. V případech zmíněných v odstavci 2, písm. b) a e) buďtež návrhy sepsány tak, aby bylo možno hlasovati slovem „ano“ nebo „ne“. Veškeré návrhy dodají se všem členům soudu alespoň 8 dní před jednáním.

(6) Usnesení plenárního shromáždění v případech zmíněných v odstavci 2, písm. b) a e) buďtež pojata do úřední sbírky rozhodnutí nejvyššího správního soudu a mohou býti, po případě i s referáty a koreferáty, uveřejněna podle uvážení prvního prezidenta v odborných časopisech.

§ 5.

Rozšířené senáty všeobecně.

(1) Rozšířené senáty jsou složeny z předsedy a osmi přisedicích. Předsedá jim první prezident nebo jiný člen soudu jím ustanovený, který není podle služebního pořadí mladší než přisedící senátu.

(2) Rozšířené senáty sestavuje z členů soudu na počátku každého roku první prezident podle jednotlivých oborů pracovních a určí zároveň za každého přisedícího rozšířeného senátu náhradníky. Náhradníci nastupují na místo přisedicích, jimž není možno se účastniti jednání a usnášení rozšířeného senátu, podle služebního pořadí.

(3) Rozšířené senáty se usnášejí toliko o abstraktně formulovaných právních otázkách, které stanoví první prezident nebo rozšířený senát sám.

(4) Ustanovení § 4, odst. 5 a 6 platí též pro všechna jednání rozšířeného senátu. Je-li referentem nebo koreferentem ustanoven člen soudu, který není přisedícím rozšířeného senátu, nastupuje do senátu na místo přisedícího rozšířeného senátu podle služebního pořadí nejmladšího.

§ 6.

Rozšířené senáty podle § 13, odst. 8 zákona.

(1) Rozšířený senát svolává první prezident

a) podle svého uvážení,

b) zjistí-li, že rozhodování nejvyššího správního soudu o určité otázce právní není jednotné,

c) k návrhu rozhodovacího senátu nebo jeho předsedy, který je prvním prezidentovi podati, když se při projednávání konkrétního případu soudního objeví, že mínění většiny senátu o určité právní otázce se odchyluje od právního názoru, jež nejvyšší správní soud při svém rozhodování posléze zaujal.

(2) Právní otázku, jež se rozšířenému senátu předloží, formuluje v případech odstavce 1, písm. a) a b) první prezident; v případě odstavce 1, písm. c) navrhuje senát nebo jeho předseda.

(3) Vzejde-li podnět ke svolání rozšířeného senátu z porady senátu rozhodovacího, buďž porada odročena až do usnesení rozšířeného senátu o předložené otázce, nebo kdyby svolání rozšířeného senátu bylo odvoláno, až do tohoto odvolání.

§ 7.

Rozšířené senáty podle § 13, odst. 4 až 6 zákona.

(1) O tom, kdy je první prezident oprávněn a povinen svolati rozšířený senát podle § 13, odst. 4 až 6 zákona, platí toto zákonné ustanovení.

(2) Právní otázky, o nichž se usnášejí roz-

šířené senáty podle § 13, odst. 4 až 6 zákona, předkládá jim první prezident.

§ 8.

Postup při poradách.

(1) Při poradách plenárního shromáždění, rozšířených senátů, jakož i při poradách senátů pěti a tříčlenných, přednáší nejprve referent vylíčení věci a činí návrh.

(2) V plenárním shromáždění a v rozšířených senátech přednáší po referentovi své mínění koreferent. Stejně se postupuje v senátech pěti a tříčlenných, určí-li koreferenta první prezident podle svého uvážení nebo k návrhu předsedy senátu.

(3) Referent i koreferent mají senátu podati zprávu o stavu judikatury.

(4) Po referátu, po případě koreferátu, se zahájí rozprava. Předseda uděluje slovo přítomným členům soudu v pořádku, jak se o slovo přihlásili. Byl-li referát nebo koreferát pro senát pěti nebo tříčlenný připraven pomocným referentem, má pomocný referent při poradě stejná práva jako přisedící senátu. Předseda se může rozpravy účastnit.

(5) Návrhy, které budou podány v průběhu rozpravy, buďtež odůvodněny.

(6) Po skončené rozpravě dá předseda hlasovati.

§ 9.

Postup při hlasování.

(1) Pořad hlasování v plenárním shromáždění a v senátech stanoví předseda, jemuž přísluší v senátech pěti a tříčlenných také určití otázky, o kterých má býti hlasováno; k návrhu každého přisedícího senátu může se však i o tom usnésti senát.

(2) Členové soudu kromě předsedy hlasují podle služebního pořadí, nejstarším počínajíc. Předseda hlasuje naposledy. Hlasování se neodůvodňuje. Každý přítomný člen soudu je povinen hlasovati.

(3) Usnesení se činí nadpoloviční většinou hlasů mimo případ ustanovení § 12.

(4) Není-li při hlasování pro žádný návrh nadpoloviční většina hlasů, hlasuje se znovu, při čemž, je-li toho třeba, rozdělí se návrhy v několik otázek.

(5) Usnesení o jednom návrhu budiž položeno za základ poradě a hlasování o návrzích dalších, a to tak, že i členové soudu, kteří nehlasovali pro dřívější usnesení, mají usnesení to pokládati za závazný základ a mají podle toho hlasovati o návrzích dalších.

(6) Způsobem určeným v předchozích odstavcích se postupuje v senátech pěti a tříčlenných také při formulaci rozhodovacích důvodů.

(7) Každý člen soudu může svůj hlas odvolati, dokud nebylo o věci, která byla předmětem jednání, konečně rozhodnuto. Změní-li se tím poměr hlasů tak, že učiněné usnesení nemá již pro sebe nadpoloviční většinu, hlasuje se znovu. Je-li třeba, zahájí se nová rozprava.

§ 10.

Závaznost právních zásad usnesených rozšířenými senáty podle § 13, odst. 8 zákona.

(1) Hodlá-li některý člen senátu při poradě hlasovati způsobem, který by byl v odporu s právní zásadou, usnesenou rozšířeným senátem, je povinen před poradou předložití předsedovi senátu písemný návrh s podrobným odůvodněním. Vyskytne-li se otázka, jež byla rozřešena právní zásadou, usnesenou rozšířeným senátem, teprve v průběhu porady, a hodlá-li některý člen soudu hlasovati způsobem, který je v odporu s právní zásadou, usnese se senát, zda se má porada odročiti. Stane-li se tak, vyzve předseda členy senátu, kteří hlasovali pro odročení, aby předložili ve lhůtě stanovené senátem písemný návrh s odůvodněním. Není-li ve stanovené lhůtě předložen žádný takový návrh, konstatuje předseda, že za základ dalšího jednání senátu je vzíti zásadu usnesenou rozšířeným senátem.

(2) Jestliže hlasuje při poradě většina členů senátu způsobem, který by byl v odporu s právní zásadou, usnesenou rozšířeným senátem, postupuje se podle § 6, odst. 3.

§ 11.

Závaznost právních zásad usnesených rozšířenými senáty podle § 13, odst. 4 až 6 zákona.

(1) Setrvá-li rozšířený senát, usnášeje se o právní otázce podle § 13, odst. 4 zákona, na právním názoru, jež nejvyšší správní soud dosud zastával, postupuje se podle § 13, odst. 5 zákona.

(2) Odchýlí-li se rozšířený senát, usnášeje se o právní otázce podle § 13, odst. 4 zákona, od právního názoru nejvyšším správním soudem dosud zastávaného, je právní zásada, na níž se rozšířený senát usnesl, závaznou jen pro nejvyšší správní soud (§ 10).

(3) Právní zásadou, jež byla podle § 13, odst. 4 a 5 zákona rozšířeným senátem usne-

sená a uveřejněna, řídí se nejvyšší správní soud při svém rozhodování do té doby, dokud nedošlo ke změně právní zásady podle § 13, odst. 6 zákona.

(4) Nesouhlasí-li některý člen při poradě s uveřejněnou právní zásadou, přistoupí senát k hlasování o tom, zda má být o podnětu na změnu právní zásady jednáno. Usnese-li se tak, odročí se věc a předseda vyzve členy senátu, kteří hlasovali pro toto usnesení, aby předložili ve lhůtě stanovené senátem písemný návrh s odůvodněním.

(5) Není-li ve stanovené lhůtě předložen žádný takový návrh, odpadá další jednání.

(6) Souhlasí-li většina senátu s podaným písemným návrhem, oznámí předseda senátu výsledek hlasování ihned prvnímu prezidentovi, který svolá rozšířený senát podle § 13, odst. 6 zákona (§ 7, odst. 2).

(7) Předloží-li první prezident rozšířenému senátu k opětovnému uvážení uveřejněnou právní zásadu (§ 13, odst. 6 zákona) a usnese-li se rozšířený senát setrvatí na uveřejněné právní zásadě, je tato právní zásada nadále závazná.

§ 12.

Opětne přezkoumání právní zásady usnesené rozšířeným senátem.

K usnesení o změně každé právní zásady usnesené rozšířenými senáty (§§ 6 a 7) je třeba dvou třetin hlasů členů rozšířeného senátu.

§ 13.

Poradní protokol.

(1) V poradním protokolu se zapíše den, kdy se porada konala, jména všech přítomných a vyličí průběh porady.

(2) Všechny návrhy buďtež s podstatným odůvodněním v protokolu stručně uvedeny a buďtež jmenování členové soudu, kteří pro ně hlasovali.

(3) Každý člen soudu může napsati důvody svého mínění; tento spis se přiloží k protokolu.

(4) Návrhy podle § 10, odst. 1 a § 11, odst. 4 se rovněž připojí k protokolu.

(5) Protokol píše a podpisuje zapisovatel. Předseda zkoumá zápisy v protokolu a potvrzuje je, když je byl podle potřeby opravil, svým podpisem.

(6) Poradní protokol může být dán k nahlédnutí jedině členům soudu, pomocným referentům a členům sekretariátu. Všichni, kdož do něho nahlédli, jsou povinni o jeho obsahu zachovávat mlčení.

§ 14.

Usnesení bez porady.

(1) O přípravných opatřeních nebo mezeitímních rozhodnutích [§ 13, odst. 2, písm. a) zákona] může být hlasováno také písemně bez porady. Vznikne-li však mezi oběma přisedícími senátu různost mínění, budiž vždy konána porada.

(2) Opatření, která nemají vliv na práva účastníků a o nichž není v zákoně nebo v jednacím řádě předepsána porada, mohou být učiněna bez porady, souhlasí-li předseda s referentovým návrhem.

(3) Vyřízení podle odstavců 1 a 2 předkládá předsedovi zapisovatel.

(4) Prvopis vyřízení podle odstavců 1 a 2 podpisuje předseda. Jinak platí obdobně ustanovení § 39, odst. 3 zákona.

§ 15.

Jak se usnesení vypracuje.

(1) Usnesení vypracuje zpravidla referent. Je-li však referentem člen soudu a stalo-li se usnesení o hlavní věci neb o podstatném odůvodnění proti jeho hlasu, vypracuje usnesení na žádost referentovu člen soudu, jehož návrh se stal usnesením.

(2) Předseda zkoumá, zda se vypracování shoduje s usnesením.

(3) Všechny písemné návrhy, třebaže nebyly přijaty, se ponechají ve spise.

§ 16.

Přípravné řízení.

(1) O zavedení přípravného řízení se rozhoduje usnesením v neveřejném sedění senátu složeného z předsedy a dvou přisedících, je-li sporná příslušnost nejvyššího správního soudu nebo legitimace strany, nebo je pochybné, zda byla dodržena zákonná lhůta pro podání stížnosti nebo zda nebrání vyřízení stížnosti námitka věci rozsouzené. Stejně budiž postupováno, má-li být stížnost vrácena k opravě (§ 21, odst. 2 zákona) nebo má-li být ihned určena k líčení (§ 23, odst. 1 zákona) nebo je-li pochybné, které osoby mají být podle § 27 zákona k řízení přibrány.

(2) Jinak budiž při zavedení přípravného řízení zpravidla postupováno podle § 14, odst. 1.

§ 17.

Zastavení řízení.

(1) Odvolá-li stěžovatel stížnost před zavedením přípravného řízení, budiž mu opis stížnosti se všemi přílohami a doklady vrácen usnesením soudu, které se stane podle § 14, odst. 1.

(2) Nebyla-li stížnost, vrácená k opravě (§ 21, odst. 2 zákona), vůbec soudu znovu předložena, uloží se věc usnesením soudu, učiněným podle § 14, odst. 1, ke spisům. Toto usnesení nebrání pozdějšímu postupu podle § 21, odst. 3 zákona.

(3) Řízení o stížnosti, která byla odvolána po zavedení přípravného řízení, se zastaví usnesením soudu, a to v neveřejném sedění senátu složeného z předsedy a čtyř přísedících nebo senátu složeného z předsedy a dvou přísedících, podle toho, jaký senát by byl příslušný vyřídit stížnost.

(4) O usnesení, učiněném podle odstavce 3, zpraví se žalovaný úřad a příslušné ministerstvo, jakož i strana spolužalovaná nebo přibraná k řízení podle § 27 zákona.

§ 18.

Navrácení v předešlý stav.

(1) Byla-li stížnost, vrácená k opravě, odmítnuta bez dalšího řízení z toho důvodu, že opravená stížnost byla předložena po stanovené lhůtě (§ 21, odst. 3 zákona), je přípustné navrácení v předešlý stav.

(2) O žádosti za navrácení v předešlý stav rozhoduje soud usnesením senátu, složeného z předsedy a dvou přísedících, v neveřejném sedění.

(3) Navrácení v předešlý stav budiž povoleno k návrhu stěžovatele, jestliže osvědčí, že bylo nepředvídatelnou nebo neodvratitelnou událostí bez viny jeho nebo jeho zástupce znemožněno, aby dodržel stanovenou lhůtu.

(4) Návrh podle odstavce 3 buď podán do 15 dnů poté, kdy odpadla překážka, nejdéle však do 6 měsíců po uplynutí zmeškané lhůty.

§ 19.

Klid řízení.

(1) Žádosti, aby o stížnosti, o které bylo již zavedeno přípravné řízení, nebylo zatím rozhodováno, budiž vyhověno, je-li prokázán

souhlas ostatních účastníků řízení, usnesením, které se stane způsobem, stanoveným v § 14, odst. 1, s doložkou, že v řízení bude pokračováno teprve k návrhu některého účastníka.

(2) O usnesení podle odstavce 1 se zpraví všichni účastníci řízení.

(3) Nebude-li do jednoho roku ode dne doručení usnesení podle odstavce 1 podán buď návrh, aby bylo pokračováno v řízení o stížnosti, ponechané v klidu, nebo návrh, aby řízení bylo ponecháno v klidu na další rok, zastaví se řízení podle § 17, odst. 3 a 4.

§ 20.

Nahlížení do spisů.

Strana nebo její zástupce může své právo nahlédnouti do spisů žalovaného úřadu, jež mají být podle jeho oznámení z nahlédnutí vyloučeny (§ 26, odst. 4 zákona), uplatnit písemně neb ústně. O žádosti takové rozhoduje soud svým členem, kterého první prezident k tomu určí, písemně neb ústně. Ve spisech nejvyššího správního soudu učiní se o tom záznam.

§ 21.

Odvodní spis, replika, duplika.

(1) Duplikát odvodního spisu (§ 23, odst. 5 zákona) podaného žalovaným úřadem, stranou spolužalovanou, po případě stranou k řízení podle § 27 zákona přibranou, dodá se stěžovateli, má-li být o stížnosti rozhodnuto po veřejném ústním líčení, současně s pozváním k tomuto líčení. Je-li o stížnosti rozhodováno v neveřejném sedění, dodá se duplikát odvodního spisu stěžovateli současně s nálezem.

(2) Odmítá-li se stížnost bez dalšího řízení, nedodá se odvodní spis stěžovateli, nýbrž vrátí se žalovanému úřadu nebo straně, která odvodní spis podala.

(3) Je-li odvodní spis podán po lhůtě soudem stanovené nebo nevyhovuje-li ustanovení § 23, odst. 4 zákona, vrátí se podateli veškerá vyhotovení odvodního spisu s přílohami.

(4) Vraceti odvodní spis k opravě není přípustné.

§ 22.

Odkaz k veřejnému ústnímu líčení.

(1) Písemné přípravné řízení se zakončuje a sporná věc se odkazuje k veřejnému ústnímu líčení (§ 28, odst. 1 a § 23, odst. 1 zákona) po zprávě referentově v sedění neveřej-

ném usnesením senátu složeného z předsedy a dvou přísedících.

(2) Odkazuje věc k veřejnému ústnímu líčení, usnese se senát vždy zvláště, které strany je přibrati k řízení podle § 27 zákona.

(3) Odkazuje-li se věc k veřejnému ústnímu líčení podle § 23, odst. 1 zákona, budiž ve vyřízení stranám oznámeno, že spisy nebyly vyžádány.

(4) Spisy se zprávou a návrhem pro veřejné ústní líčení buďtež referentem odevzdány zapisovateli pro předsedu alespoň 10 dní před líčením.

§ 23.

Veřejné ústní líčení.

(1) Advokáti, kteří vystupují jako zástupci stran, jakož i zmocněnci úřadů, korporací a obcí (§ 31 zákona), jsou povinni prokázati své oprávnění k zastupování při veřejném ústním líčení, dříve než vstoupí v jednání.

(2) Při veřejném ústním líčení přednese nejprve referent zprávu o podstatném skutkovém stavu, důvody, o něž se stížnost opírá, a — byl-li podán odvodní spis — vývody žalovaného úřadu a stran spolužalovaných nebo k řízení podle § 27 zákona přibraných. Od přednesu důvodů stížnosti a odvodních spisů lze upustiti, je-li podatel přítomen. Ve zprávě referentově nesmí býti projevěn náhled o tom, jak by měla býti věc rozhodnuta.

(3) Po zprávě referentově udělí předseda slovo advokátu stěžovatelovu, a — je-li přítomen — také stěžovateli, pak zmocněnci žalovaného úřadu, zástupcům stran spolužalovaných a stran k řízení podle § 27 zákona přibraných a — jsou-li přítomny — též těmto stranám samým. Ve stejném pořadu uděluje slovo k dalším vyjádřením účastníků, je-li těchto vyjádření třeba.

§ 24.

Jednací protokol o veřejném ústním líčení.

(1) O veřejném ústním líčení píše zapisovatel jednací protokol, ve kterém se zapíše to, co je uvedeno v § 42, odst. 1 zákona, zejména také námítky a návrhy, jež byly při líčení podány (§ 33 zákona), jakož i usnesení, jež senát při líčení učinil.

(2) Účastníci líčení mohou žádati, aby jednotlivé body byly v jednacím protokolu zjištěny. Kde je důležité zjistiti slovné znění, nařídí předseda k žádosti účastníka, aby byla dotčená místa jednacího protokolu přečtena.

§ 25.

Policie při sedění.

(1) Policii při sedění vykonává předseda (§ 32, odst. 2 zákona).

(2) Osoby, které ruší líčení nepřiměřeným chováním, předseda napomene a učiní opatření, jehož je třeba, aby byl pořádek zachován. Projevy pochvaly nebo nelibosti jsou zapověděny.

(3) Kdo přes napomenutí ruší líčení, může býti z něho předsedou vyloučen. Osoba, která je účastníkem líčení, může býti vyloučena usnesením senátu jen po předchozí pohrůžce, že líčení bude provedeno v její nepřítomnosti.

(4) Ruší-li zástupce některé strany líčení, chová-li se neslušně nebo dopustí-li se urážky, budiž předsedou pokárán. Pokračuje-li zástupce některé strany, ač pokárán, ve svém nepřístojném chování nebo jedná-li proti nařízením předsedy, daným pro zachování pořádku a klidu, může mu býti usnesením senátu odňato slovo. V takovém případě se líčení — je-li toho třeba — odročí a strana se vyzve usnesením senátu, aby si ustanovila jiného zástupce. Je-li zástupcem advokát, oznámí se věc mimo to příslušné advokátní komoře.

§ 26.

Opakování veřejného ústního líčení.

(1) Vyjde-li při veřejném ústním líčení konaném před senátem, složeným z předsedy a dvou přísedících, na jevo, že se bude rozhodovati o platnosti nařízení, budiž konáno nové líčení před senátem složeným z předsedy a čtyř přísedících.

(2) Stejně budiž postupováno, vzejde-li otázka platnosti nařízení teprve při poradě následující po ústním líčení.

(3) Bylo-li veřejné ústní líčení odročeno, budiž znovu celé opakováno, nastala-li změna ve složení senátu.

§ 27.

Porada senátu po veřejném ústním líčení.

(1) Porady a usnášení o nálezu, který má býti vydán na základě veřejného ústního líčení, smějí se účastniti jen členové soudu, kteří byli přítomni celému ústnímu líčení, dále pomocný referent, který připravoval referát, jakož i zapisovatel.

(2) Objevi-li se při poradě, že v rozhodovacích důvodech bude třeba poukázati ke skuteč-

nostem, které nebyly při líčení oznámeny v referentově zprávě ani zjištěny při líčení ze spisů, budiž líčení zahájeno znovu a provedeno dodatečně zjištění, jehož je třeba.

(3) Jinak platí ustanovení §§ 8 až 13.

§ 28.

Jednání rozšířeného senátu podle § 13, odst. 4 až 7 zákona.

(1) Má-li býti rozhodnuto o právní zásadě rozšířeným senátem podle § 13, odst. 4 až 6 zákona, oznámí se předsednictvu ministerské rady a všem ministerstvům, kdy a o které otázce bude rozšířený senát jednat.

(2) V tomto oznámení buďtež úřady, uvedené v odstavci 1, upozorněny, že mohou k právní otázce vyložití své stanovisko písemně, a to nejpozději do dne, kdy rozšířený senát zasedá, neb ústně svým zástupcem při jednání (§ 13, odst. 7 zákona).

(3) Při jednání přednese předseda právní otázku a dá referentem přečísti stanoviska ministerstev, pokud byla nejvyššímu správnímu soudu sdělena písemně. Poté udělí slovo zástupcům jednotlivých ministerstev.

(4) O poradě platí obdobně ustanovení § 27.

§ 29.

Výrok usnesení a nálezu soudního.

(1) Uzná-li soud stížnost v usnesení nebo v nálezu nepřipustnou, zní výrok usnesení nebo nálezu: „Stížnost se odmítá“.

(2) Nenalezne-li soud důvodu, aby naříkané rozhodnutí zrušil, zní výrok nálezu: „Stížnost se zamítá“.

(3) Uzná-li soud stížnost důvodnou, zní výrok nálezu: „Naříkané rozhodnutí se zrušuje“.

§ 30.

Důvody.

(1) Odmítá-li se stížnost usnesením, uvedou se ve vyhotovení co nejstručněji důvody s citací ustanovení zákona.

(2) Důvody nálezu mají obsahovati stručné vylíčení skutkových okolností pro rozhodnutí důležitých, právní názor soudu a jeho zákonné odůvodnění.

(3) Opírá-li se usnesení nebo nález o právní názor, který již byl v některém dřívějším nálezu zevrubně odůvodněn, netřeba odůvodnění opakovati a může býti odkázáno k důvodům

dřívějšího nálezu, jež lze citovati také jen podle úřední sbírky rozhodnutí nejvyššího správního soudu. Každé straně, jež o to požádá, musí býti písemně sděleno odůvodnění, na něž bylo odkázáno.

§ 31.

Náklady řízení.

(1) Náhradu nákladů řízení (§ 40 zákona) lze přiznati jen tehdy, byl-li účastníkem řízení, jenž náhradu nákladů požaduje, učiněn příslušný návrh s výpočtem částky, kterou požaduje.

(2) Návrh podle odstavce 1 musí býti učiněn, je-li konáno veřejné ústní líčení, před jeho skončením, jinak nejpozději do dne, kdy bylo o stížnosti nejvyšším správním soudem rozhodnuto.

(3) V nálezu, jímž se uloží náhrada nákladů žalovanému úřadu nebo v jeho prospěch, budiž zároveň označen subjekt, který je povinen náklady hraditi nebo je oprávněn je vymáhati.

§ 32.

Opravy.

(1) Jestliže se přihodily při vyhotovení nálezu neb usnesení chyby ve psaní nebo v počtech nebo jiná zřejmá nedopatření, buďtež k návrhu účastníka řízení nebo z úřední moci vyhotovení dodaná účastníkům zpět vyžádána a opravena.

(2) Kdyby vyžádaná vyhotovení nebyla předložena, provede se oprava v novém vyhotovení nálezu neb usnesení.

§ 33.

Evidence judikatury.

(1) Aby byla zabezpečena jednotnost rozhodování, buďtež právní názory přijaté v rozhodnutích senátů chovány v patrnosti tak, aby každý člen soudu, pomocný referent a člen sekretariátu mohl o nich vždy ihned nabyti vědomosti.

(2) Při každém usnášení senátu, jež se týká právní otázky, je povinen referent nebo koreferent bezprostředně po poradě formulovati se schválením senátu přijaté právní zásady a odevzdati je po podpisu předsedovu ihned zapisovateli, který vyznačí přesně věc a zařadí právní zásady ve sbírce právních zásad.

(3) Podrobnější ustanovení může vydati první prezident.

§ 34.

Sty k n a v e n e k .

Styk nejvyššího správního soudu s úřady a stranami se řídí, pokud není zvláštních ustanovení, obdobně zákonnými předpisy pro řádné soudy, platnými v sídle nejvyššího správního soudu.

§ 35.

D o r u č o v á n í .

(1) Nemůže-li býti některé vyřízení z jakéhokoliv důvodu doručeno zmocněnci strany, doručí se u stěžovatele advokátovi, který stížnost podepsal, jinak do rukou strany.

(2) Zemřel-li advokát, jemuž bylo určeno některé vyřízení soudní, doručí se vyřízení straně jím zastupované.

(3) Nelze-li některé vyřízení doručiti z jakéhokoliv důvodu ani advokátovi, který stranu v řízení před nejvyšším správním soudem zastupoval nebo stížnost podepsal, ani straně přímo, požádá nejvyšší správní soud příslušný okresní (státní policejní) úřad, aby doručení provedl.

(4) Nelze-li doručiti straně, protože zemřela, aniž lze doručiti podle odstavce 1, doručí se vyřízení zástupcům pozůstalosti, pokud se týče dědicům strany, a nejsou-li soudy známi, požádá se pozůstalostní soud, aby sdělil jména a adresy osob oprávněných zastupovati pozůstalost neb osob, jimž byla pozůstalost odevzdána. Nejistí-li se ani tímto způsobem osoba oprávněná k přijetí vyřízení za zemřelou stranu, zřídí nejvyšší správní soud této straně opatrovníka, jemuž se vyřízení doručí. Opatrovník takový bude zřízen i straně, která má své bydliště v cizině, jakož i straně, které podle předchozích ustanovení nemohlo býti vyřízení doručeno.

§ 36.

P r á v o c h u d ý c h .

O právu chudých před nejvyšším správním soudem platí přiměřeně ustanovení zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 113 ř. z., o soudním řízení v občanských rozepřích právních (civilní řád soudní), ve znění čl. IV zákona ze dne 16. června 1936, č. 161 Sb. z. a n., kterým se mění

a doplňují některá ustanovení zákonů o soudní příslušnosti, o občanském řízení soudním, o řízení exekučním a o soudní organisaci, jakož i vládního nařízení ze dne 3. července 1936, č. 229 Sb. z. a n., o právu chudých v civilním řízení soudním, resp. obdobná ustanovení právních předpisů tyto zákony a nařízení měnících, doplňujících nebo nahrazujících, s těmito odchylkami (§ 47 zákona):

a) Veškerá rozhodnutí o právu chudých činí nejvyšší správní soud usnesením v neveřejném sedění senátu složeného z předsedy a čtyř přísedících. Proti usnesením soudu o právu chudých není opravného prostředku.

b) Je-li třeba šetření, zmíněných v § 10, odst. 2 vl. nař. č. 229/1936 Sb. z. a n., dožádá nejvyšší správní soud usnesením příslušný okresní (státní policejní) úřad, aby tato šetření vykonal a výsledek svého šetření soudu předložil.

c) Pokud je v žádosti o právo chudých žádáno o zřízení advokáta, budíž usnesení, jímž právo chudých bylo přiznáno, zasláno výboru advokátní komory příslušné podle obce, která vydala úřední vysvědčení o osobních poměrech stěžovatelových, jinak výboru advokátní komory v Praze, aby jmenoval právního zástupce (§ 66, odst. 2 zák. č. 113/1895 ř. z. ve znění čl. IV, č. 2 zák. č. 161/1936 Sb. z. a n.): O tom budíž strana zpravena.

§ 37.

U s t a n o v e n í z á v ě r e č n á .

(1) O změnách tohoto jednacího řádu se usnáší plenární shromáždění členů nejvyššího správního soudu, schvaluje a vyhlašuje je ve Sbírce zákonů a nařízení vláda (§ 46, odst. 2 zákona).

(2) Kde jsou v tomto jednacím řádě citovány paragrafy bez bližšího označení, rozumějí se tím paragrafy tohoto jednacího řádu.

(3) Tento jednací řád nabude účinnosti dnem, kdy nabude účinnosti zákon ze dne 16. června 1937, č. 164 Sb. z. a n., o nejvyšším správním soudě; týmž dnem pozbude platnosti jednací řád pro správní soud, vyhlášený nařízením ze dne 22. srpna 1907, č. 209 ř. z.